

Tööinspektsiooni ja tööandja koostöö peaks teenima ühist eesmärki

Indrek Avi

töökeskkonna osakonna tööohutuse peaspetsialist

Tööinspektsiooni üheks põhiülesandeks on riikliku järelevalve kõrval üldsuse, töötajate ja tööandjate teavitamine töökeskkonna ohtudest. Tööandja kohustus aga on tagada töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmine igas tööga seotud olukorras. Nii on tegelikult mõlema osapoole eesmärk ühine - luua ja tagada tervisele ohutu töökeskkond.

Rõõmustav on, et üha rohkem näevad tööandjad ka Tööinspektsiooni koostööpartnerina. Nii näiteks ütleb tööinspektorite kogemus, et töökeskkonna kontrollimisel on tööandja esindaja enamasti koostööle orienteeritud ning on huvitatud töökeskkonna parandamisest.

Probleemiks võib aga osutada, et pahatihti pole tööinspektoril ettevõttes vastas võrdset partnerit – ligi 40% ettevõtetes pole ametisse määratud töökeskkonnaspetsialist oma ülesannete kõrgusel. Kui ettevõttes puudub kompetentne ja pädev töökeskkonnaspetsialist, siis on raske selgitada paljude nõuete vajalikkust või võimalusi töökeskkonna edendamiseks. Seetõttu on oluline, et tööandjad pööraksid tähelepanu töökeskkonnaspetsialisti valikule. Tegemist peab olema inimesega, kes tunneb valdkonda ning on võimeline tagama reeglite täitmise. Seejuures ei pea töökeskkonnaspetsialist olema sugugi oma ettevõtte töötaja – kui asutuses puudub kompetentne inimene, on alati võimalik teenust sisse osta. Kahjuks ei pea paljud ettevõtjad töökeskkonnaspetsialisti veel seesuguseks töötajaks, kellela hakkama ei saaks. Samas ju ei tule kellelegi pähe, et ettevõtet saab juhtida ilma raamatupidamise kompetentsita ning selle teenuse peale ei peeta paljudeks kulutada.

Olukorra muutmiseks on oluline mõtteviisi muutus – seni, kuni tööandjad ei pea

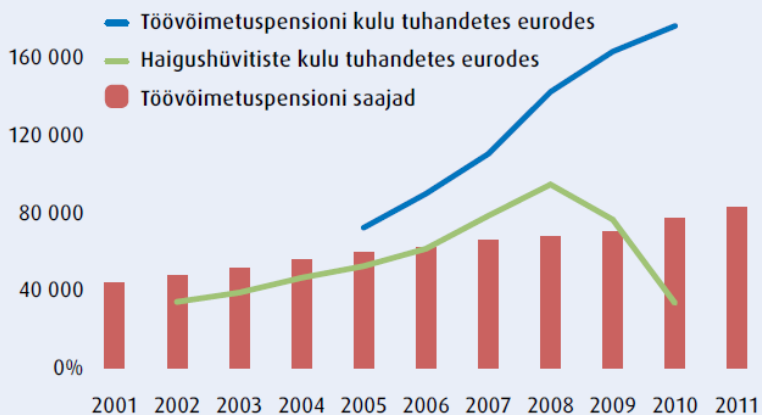
töötervishoiu juhtimist äritegevuse loomulikuks osaks, ei kasva ka üldine teadlikkus.

Tööinspektsioon on oma nõudmistes vastutulelik

Kui vaadata Tööinspektsiooni 2011. aasta statistikat, ei saa kindlasti öelda, et suhtluses tööandjatega oldaks paindumatu. Nii näiteks on võimaldatud pikendada keskmiselt iga kümnenda rikkumise kõrvaldamise tähtaega, aga on ka juhtumeid, mille puhul on rikkumise kõrvaldamise tähtaega pikendatud koguni neli korda. Pikendust küsitakse enim töölepingute seadusega kooskõlla viimiseks (seoses töötingimustest teavitamise kohustusega), teisel kohal on probleemid juhendamise ja väljaõppega ning kolmas pikendamise alus on riskianalüüsiga seonduv.

Küll aga tuleb samast statistikast välja kahetsusväärne tõsiasi, et paljud tööandjad kipuvad jätma oma kohustused suhtluses Tööinspektsiooniga täitmata. Nii näiteks ei teavita tööandjad pooltel juhtudel tööinspektorit ettekirjutuse täitmisest, kuigi seadus seda nõuab. Samuti ilmneb järelkontrollimiste käigus, et igas kolmandas ettevõttes on kõrvaldamata vähemalt üks eelnevalt tuvastatud rikkumine. Samuti leiavad inspektorid ka aastaid hiljem uuesti

AJUTISE JA PÜSIVA TÖÖVÕIMETUSE KULU NING TÖÖVÕIMETUSPENSIONÄRID 2001–2011



Allikad: Sotsiaalkindlustusamet, Haigekassa

ettevõtte töökeskkonda kontrollima minnes analoogseid rikkumisi, millele on juba varem tähelepanu juhitud.

Tööinspeksioonil ja tööandjal ühine siht

Tööinspeksiooni ja tööandja koostöö aluseks saab olla ühine siht: luua ja tagada tervisele ohutu töökeskkond. Loomulikult on oluline ka töötaja roll, kuid ilma tööandja initsiatiivita on temal keeruline midagi ära teha.

Inimene veedab umbes kolmandiku oma ajast töötades, mistõttu mõjutab

töökeskkond oluliselt tema elukvaliteeti. Seetõttu on töökeskkonda puudutavate nõuete täitmine oluline kogu ühiskonnale. Eriti arvestades, et töövõimetuspensionari saajate arv suureneb iga aastaga ning töövõimetuskulu suureneb samuti drastiliselt. Selle trendi muutmiseks on oluline ennetustöö, mida omalt poolt püüame edendada pakkudes senisest enam vajadustest lähtuvaid koolitusi, jätkates nõustamis- ja teavitustegevusega ning tunnustades eeskujulikke tööandjaid.